

Aftursvar til Henry Andreassen

í Dimmalætting og 14. september fyri hósdagin 28. september hevur Henry Andreassen grein sum hann nevni: »Tamp til egnu rumpu«. Greinin er vend imóti SOSIALINUM, ið er so yvirflatisur og ríður so niðarlaga, at Henry Andreassen rodnar av skomm. Tað er okkara skrivning móti Zacharias Wang, í einum ávisum máli, ið er orsökini til at Henry Andreassen rodnar.

Eg skal royna at greiða frá okkara sjónarmiðum, og skal eg royna at gera tað ógvuliga einfalt, uttan at koma inn á felagsmarknaðarmálið í síni heild.

Sum øllum kunnugt, er avgjørt, at meðan danir 2. oktober hava fólkaatkvøðu limaskap í felagsmarknaðinum, so skulu føroyingar sjálvir í seinasta lagi um trý ár, frá 1. januar 1973 at roknað, við eini serstakari føroyskari fólkaatkvøðu taka avgerð um, annaðhvørt Føroyar skulu gerast limur ella ikki. Verður úslitið tað, at danir siga ja nú, meðan føroyingar siga nei seinni, so skal ráðharrastovnurin hjá felagsmarknaðinum koma við uppskoti um, hvussu ríkisfelagskapurin millum Føroyar og Danmark kann halda fram, hóast londini koma at standa hvørt sínum bóli.

Nú hevur tjóðveldismaðurin Zacharias Wang kravt, at føroyingar skulu luttaka í donsku fólkaatkvøðuni, hetta ger hann,

við at vísa til grein 20 í donsku grundlógini, men ein sakkonur dani hevur, sambært úrvarpið í gjárkvøldið — vist aftur hesum kravi og sagt, at fólkaatkvøðan verður hildin eftir grein 42 í grundlógini, sum ikki ásetur at føroyingar skulu luttaka.

Her megu vit gera okkum greitt, at taka vit lut í donsku fólkaatkvøðuni, so vil hetta siga, at vit missa okkara egna fólkaatkvøðu, tí føroyingar kunnu ikki vænta ser tann framhjárætt fram um aðrar ríkisborgarar, at vit skulu luttaka í tveimum fólkaatkvøðum. Vit megu eisini gera okkum greitt, at luttaka vit í donsku fólkaatkvøðuni, so megu vit eisini ganga undir ta avgerð, sum vit, saman við danska fólkinum taka.

Í skrivandi løtu hevur danska fólkaatkvøðan ikki verið, men sambært eina veljarakanning sum Politiken hevur kunngjørt í dag, so eru 55 pst. av donsku veljarnum fyri limaskapi í felagsmarknaðinum, meðan bert 38 pst. eru imóti. Um nú føroyingar luttøku í hesi fólkaatkvøðu, so hendi tað, at sjálvt um allir føroysku veljarnir atkvøddu nei, so gjørdust Føroyar limir við tað, at 55 pst. av donsku veljarnum eru fyri. Vildi hetta verið rettivist? Henry Andreassen sigur, at vit sleppa ikki at taka avgerð um valdið hjá fólkatingsmonnum okkara, men gera vit

tað, so koma donsku veljarnir samstundis at taka avgerð um valdið hjá tingmonnum okkara.

Nei, stóðan er tann, at taka vit lut í donsku fólkaatkvøðuni, so eru stórir møguleikar fyri, at tað verða danir sum avgerða um føroyingar skulu gerast limir í felagsmarknaðinum ella ikki. Tað verða eisini danir sum avgera um Føroya lögting skal lata nakað av valdið sínum frá sær ella ikki. HESUM ER JAVNADARFLOKKURIN imóti. Rættin til at taka avgerðir viðvíkjandi Føroyum skulu føroyingar sjálvir hava. HESUM VIKJA VIT IKKI FRÁ, men megu vit heldur lata okkum lúta, at Henry Andreassen skýrur skrivning okkara ússaliga og yvirflatiska.

Tað er fullkomuliga ófatuligt at tjóðveldismaðurin og felagsmarknaðarmótstøðumaðurin Zacharias Wang, við undirtøku frá felagsmarknaðarmótstøðumanninum Henry Andreassen, skal krevja, at føroyingar skulu luttaka í donsku fólkaatkvøðuni. Hetta kundi sœmt seg einum sambandsmanni sum eisini var 100 pst. fyri limaskapi í felagsmarknaðinum.

Eisini er vert at leggja til merkis, at meðan Zacharias Wang er tjóðveldismaður — limur í aðalstjórn tjóðveldisflokksins — so er Henry Andreassen tjóðuliga reddur fyri at um vit ikki gera sum Zacharias Wang hevur víst á, so endar alt í einum ruðuleika, tað má enda við loysing. Altså loysingarmaðurin og tann sum er reddur fyri loysing, teir eru samdir um eina ávísu manngongd. So er at spyrja, um henda manngongd ténir báðum hesum ólíku endamállum, og tað ger hon sjálvsagt ikki. Tí eigur føroyska málið einki annað orð um hetta, uttan orðið FLOKJA. Ein stór og ógreiðilig flokja sum hevur eittans endamá, tað er at blinda fólkið.

14. september heldur hetta vera so stuttligt, at Henry Andreassen er misnøgður við javnadarflokksins stóðu. Men tað, at Henry Andreassen, ið er reddur fyri loysing, onga aðra gongda leið ser fyri at sleppa undan loysingini, uttan at fylgja Zacharias Wang, limi í aðalstjórn tjóðveldisflokksins, tað haldi eg vera ógvuliga stuttligt og sera áhugavert og mátti verið ein frammaná hjá tjóðveld-

isflokkinum. Ikki lögdið um onkur hevur hug at fregnast eftir, um hetta er politikkurin, sum tjóðveldisflokkin samtykti á flokkstinginum í Klaksvík seinasta vár.

Tá Henry Andreassen skrivar um at leiða blindabukk, so kundi verið vert at nevnt, at hann sjálvur hevur einki gjørt fyri at upplýsa limir javnadarflokksins og tey sum lesa SOSIALINUM um síni sjónarmið í felagsmarknaðarmálinum. JAVNADARFLOKKURIN hevði landsfund í Gøtu í januar 1972. Á hesum fundi var eittans mál á skránni, tað var felagsmarknaðarmálið. Men Henry Andreassen var ikki á fundi, hóast fundurin var lýstur bæði í SOSIALINUM og í útvarpinum.

JAVNADARFLOKKURIN hevði aftur landsfund 1. og 2. juli. Hesin fundurin varð hildin í Havn og varð lýstur eins og hin fyrri. Felagsmarknaðarmálið var eisini til viðgerðar á hesum fundi, men Henry Andreassen var heldur ikki á fundi.

NORÐOYA JAVNADARFELAG hevur havt fleiri fundir um felagsmarknaðarmálið. Í juli í ár var fundur, har Jóhan Nielsen, fólkatingsmaður flutti røðu og felagsmarknaðarmálið varð viðgjørt, men Henry Andreassen var ikki á fundi. Fundur var eisini í felagnum aðrenn seinasta fólkatingsval. Á fundinum var fólkatingsmaðurin eisini røðari, og har var felagsmarknaðarmálið eisini til viðgerðar, men Henry Andreassen var heldur ikki á fundinum. Aðrenn seinasta lögtingsval hevði felagið fleiri fundir og á øllum fundum varð felagsmarknaðarmálið havt á munni, men Henry Andreassen var á ongum fundi.

SOSIALURIN er alla tíðina útkomin tveir ferðir um vikuna, men vit hava onga grein fingið sendandi frá Henry Andreassen, heldur ikki hana, sum staðið hevur í Dimmalætting og 14. september.

Eg skal svara fyrri blaðstjóra tíð mína, tað vil siga, frá 1. januar 1972 til dagin í dag. Í hesum tíðarskeiði eru allar greinar viðvíkjandi felagsmarknaðarspurninginum tiknar upp í SOSIALINUM, frá mótstøðumonnnum eins væl og viðhaldsmonnnum. Vit hava enn tá lýst eftir meira tjaki um hetta mál, og tá ongar føroyskar greinir hava verið, hava vit endurprentað greinar úr danska blaðnum AKTUELT, og hava hesar greinir verið skrivaðar bæði av mótstøðumonnnum og viðhaldsmonnnum. Eina norska grein hava vit eisini havt í blaðnum og var hon skrivað av einum mótstøðumanni.

So ikki kann sigast, at SOSIALURIN og JAVNADARFLOKKURIN hava tagt felagsmarknaðarmálið burtur ella dult nakað fyri lesarum blaðsins og flokkslimunum, men yvir fyri okkum er tað í hvussu er ein, sum hevur dult síni

Septembertúgávan av Liljuni, sum er blað KFUM-skóitanna í Havn, er komin. Úr innihaldinum kann verða nevnd frágreiðing um KFUK-lands-skótaguna, har føroysku luttakarar vóru úr Fuglafirði, Klaksvík, Vági, Havn og úr Vestmanna, annars eru sangir, minningarorð um Zacharias Sørensen o. a.

Barnablaðið nr. 8 fyrri august mánað er komið. Úr innihaldinum kann verða nevnt: søgan um tann krøkta upsan, á víðavangi (um Frithjof Nansen) myndaseriurnar lítla havfrúgvín og børnini á Nýskóginum. Annars er teigurin, har børnini skriva søgur, yrkingar og aðrar smásøgur. Eitt fittligt barnablað.

Oyggiaskoggi fyrri september mánað er komin. Á fyrstu síðu er yrking eftir A.D. um vandan við at fara uppi Felagsmarknaðin, og kallar hann tí yrking sína NEI TIL EEC. Sosialisturin hevur eina grein, sum hann kallar Hvát er fólkaflokkurin, og »Kommunistisk Arbeidsbólkurin« hevur eitt opið bræv til nýggja landsstýrismannin Asbjørn Joensen, har ymsar áheitanir á mentunarliga okinum, verða settar fram. Úr innihaldinum annars kann verða nevnt Orðabókabjór, ið ein »mad« hevur skrivað, og ymisk EEC-mótmæli eru eisini.

Føroyingafelag á Fyn

Føroyingafelagið á Fyn hevur nú fingið holi í Odense, og kunnu limir felagsins savnast saman til ymisk tiltøk á hesum stað. Føroyingafelagið sigur, at ætlanin er at skipa fyri eini lesistovu, har føroyingar fáa høvi at lesa føroysk blað og tíðarrit.

Sjónarmið sum mannsmorð, og er tað Henry Andreassen, og tað, at hann nú er farin í onnur bløð við sín áskoðan, duga vit als ikki at fata. Eg kann vísa Henry Andreassen um, at hann altíð er vælkominn at skriva í SOSIALINUM, eisini tá hann hevur aðra áskoðan enn blaðið, men vit kunna als ikki verða samdir við Henry Andreassen í tí, at Zacharias Wang hevur rætt.

Zacharias Wang kann einans fáa undirtøku frá honum, sum er 100 pst. sambandsmaður og fyri ein hvønn prís vil limaskap í felagsmarknaðinum, og er hetta orsökini til at Zacharias Wang ikki fær undirtøku frá SOSIALINUM.

Klaksvík, 30. september 1972
 Vilhelm Johannesen.

Minсталønin

er, sbrt. lóg nr. 31, dagfest 9. maj 1972:
 eftir pristalinum oktober 1972

kr. 2.570,40

LONJAVNINGARGRUNNUR SKIPSFISKIMANNA

Fráboðan

Eftir avtalu millum landsstýrið og ríkisstýrið er Eivell Lindberg settur fyri danska justervæsenet at lógrætta vektir o. t. í Føroyum frá 1. oktober 1972.

FØROYA LANDSSTÝRI, 2. oktober 1972.

L. v.

J. Djurhuus

GRAM frystiboksir

Hesar støddir eru á goymslu:

220 l., 345 l., 470 l., 590 l.

Lagaligar gjaldstreytir.

Munandi avsláttur við kontantkeyp.

POUL E. BÆRENSEN

aut. el-innleggjari
 tlf. 71296 — Tvøroyri

